

LENHARDT ILDIKÓ

Az egyetemisták olvasási szokásai

1. Bevezető

A kutatás apropóját a FEEK Média-hatásvizsgálatok kurzusa adta. A 2005. év őszi szemeszterében egy csoport a pécsi egyetemisták olvasási, egy másik pedig az egyetemisták közéleti-politikai tájékozódási szokásait vizsgálta (Erről Panác Eszter és Temesi Csaba írt összefoglaló tanulmányt.)

Az olvasási szokásokat vizsgáló csoport 10 résztvevőből vegyesen – évfolyamoktól és szakoktól függetlenül – állt össze (A munkában részt vett: Czákó Judit, Csepregi Ákos, Legaza Barbara, Rippl Fidél, Sággy László, Seres Virág, Takács Barbara, Török András és Varga Nikoletta.) A csoport tagjai résztvettek a kérdőív összeállításában, illetve az adatgyűjtésben. A Pécsi Tudományegyetem 10 kara adta a kutatási teret. 160 kérdőív került kitöltésre, arányosan a karokon hallgató diákok létszámával, illetve további 20 kérdőívet a kurzust felvevő, de más kutatást végző hallgatók töltöttek ki.

2. Hipotézis

Hipotézisünk kiindulópontja az olvasás háttérbe szorulása – s a „Nagy Könyv” – mint televíziós műsor pozitív befolyásoló ereje. Bővebben: feltételeztük, hogy a televízió, mint médium kedvezően befolyásolja a közönséget, s a néző kedvet kap az olvasásra.

Néhány támpontot említünk, melyek – természetesen a kutatás megkezdése előtt – erre a hipotézisre engedtek következtetni. Ma Magyarországon egy felnőtt átlag napi három órát ül televízió előtt, könyvolvasással pedig 10-15 perces napi átlag jön ki. Ezért feltételezhetően a legfontosabb médium a televízió – ezen keresztül érhető el a leghatásosabban a mai magyar átlagpolgár. Sőt, Gereben Ferenc 2000-es felmérése szerint a lakosság 51%-a évente egy könyvet sem olvas el.¹

Ami az egyetemistákat illeti, megállapítható, hogy húsz éve az 1980-as években az egyetemisták szabadidős programjainak a középpontjában a kultúra állt – leginkább az úgynevezett magaskultúra (ide sorolható a színházba, könyvtárba, hangversenyre, könyvesboltba, múzeumba, kiállításra és kávéházba járás). Szinte elképzelhetetlen volt, hogy egy egyetemista diszkóban szórakozzon, és a filmek közül is inkább az artmozik által játszott alkotásokat részesítették előnyben. A diszkó és a tömegfilmek világa inkább a szakmunkástanulóké volt (ezek az úgynevezett bulvárkultúra elemei). Az egyetemisták számára fontos volt akkoriban a könyv, a színház – igaz, jóval szűkebb rétegnek adatott meg, hogy egyetemre járjon. Az 1985/86-os tanévben 99 ezren tanultak az egyetemeken vagy a főiskolákon – ma már több mint 400 ezren. Ugyanebben a cikkben olvasható az is, hogy a hallgatók kétharmada szán

¹ Arató László (Beszélő: 2004/1): „A kronológia nem szavatol az irodalomtörténet-lady biztonságáért”. <http://beszelo.c3.hu/archivum/index.htm>. Letöltés ideje: 2006. 1. 12.

napi másfél órát könyvolvasásra, az újságok átlapozásával pedig átlagosan 40 percet töltenek.²

1996 nyarán volt utoljára országos ötezer fős vizsgálat az olvasási szokásokat illetően, és az abszolút listavezető Lőrincz L. László volt. Utána következnek Stephen King, Robin Cook és Daniel Steel amerikai szerzők. Az ötödik helyet Rejtő Jenő foglalta el.³

A Nagy Könyv

A Nagy Könyv alapötlete Nagy-Britanniából származik, ahol 2003-ban a BBC útjára indította olvasást népszerűsítő műsorát The Big Read címmel. A csatornának nem titkoltan két fő célja volt a műsorral: egyrészt fel kívánta venni a harcot az akkoriban tomboló Big Brother lázzal, másrészt népszerűsíteni kívánta az olvasást. A szavazások során állították fel végül a legkedveltebb 21 regény listáját. Az első helyet Tolkien: A Gyűrűk Ura című regénye nyerte el. A műsornak nagy hatása volt Nagy-Britanniában, valamennyi könyvtár csatlakozott a műsor által létrehozott mozgalomhoz, sorra alakultak az olvasói körök. A könyveladások is óriási mértékben megnöttek, Gabriel García Márquez Szerelem a kolera idején című művéből 10-szer többet adtak el a The Big Read indulása után, mint egy hónappal azelőtt.⁴

A magyarországi program négy intézmény, a Könyvtárellátó Kht. (KELLO), a Magyar Televízió (MTV), a Nemzeti Kulturális Alapprogram (NKA) és a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma (NKÖM) együttműködésében valósult meg, ebből adódóan a programhoz kapcsolódó tévéműsorokat az M1-es csatornán láthatták a nézők.

A kezdeti 100-as lista a sorozat során 12 könyvre redukálódott. Ezek mindegyikéhez ismert közszereplők-sztárok közreműködésével kisfilm készült, melyeket október 25-e és december 3-a között vetített az M1, a nézők pedig eldöntötték, hogy melyik tetszett a legjobban. A végső összecsapásra december 17-én került sor, ezen a napon kiderült, hogy a győztes regény Gárdonyi Géza Egri csillagok című műve.

3. A felmérés lebonyolítása

A kérdőív kitöltése interjú módszeren alapult: „kérdőbiztos” – vagyis a csoport egyik tagja tette fel a kérdést a kérdőív alanyának. A kérdőív kitöltésében részt vevő személyek önkéntesen vettek részt, s véletlenszerűen lettek kiválasztva a feladatra, azonban elmondható, hogy „kérdőbiztosaink” keresték az ismeretséget a hellyel, tehát egy – az adott karon ismert ember további kapcsolataira támaszkodtak. A Pécsi Tudományegyetem hallgatói létszámának megoszlását figyelembe vettük. Összesen 180 kérdőív kerül kiértékelésre.

Karok szerinti megoszlása a következő:

Állami és Jogtudományi Kar ÁJK	16 darab	8,9%
Általános Orvostudományi Kar AOK	32 darab	17,8%
Bölcsészettudományi Kar BTK	16 darab	8,9%

² Varga Dóra: Színház helyett multiplex. In. Népszabadság: www.nol.hu/cikk/358522/. 2005. április 13. Letöltés ideje: 2006. 2. 12.

³ Az olvasási szokások változásai (beszélgetés Nagy Attilával). <http://www.vjrkth.hu/carus/honisme/Ho990222.htm>. Letöltés ideje: 2005. 11. 28.

⁴ Tévésorozattal népszerűsítének az olvasást (2004. december 2.) <http://www.origo.hu/itt-hon/20041202tevesorozattal.html>. Letöltés ideje: 2005. 11. 28.

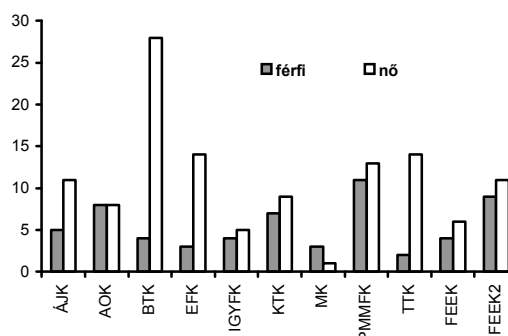
Egészségügyi Főiskolai Kar EFK	17 darab	9,4%
Illyés Gyula Főiskolai Kar IGYFK	9 darab	5,0%
Közgazdaságtudományi Kar KTK	16 darab	8,9%
Művészeti Kar MK	4 darab	2,2%
Pollack Mihály Műszaki Kar PMMFK	24 darab	13,3%
Természettudományi Kar TTK	16 darab	8,9%
Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Kar FEEK	10 darab	5,6%
a média hatásvizsgálat csoport FEEK2	20 darab	11,1%

Általánosságban elmondható, hogy megkérdezettek jól reagáltak bár néhányan kritizálták a kérdőívet, kifogásolták a kérdéseket, s volt, aki visszautasította a válaszádat.

23 kérdés szerepelt a kérdőíven, kérdések sora megegyezik az ilyenkor használt protokollal, vagyis a könnyen megválaszolható kérdések kerültek előre, úgymint életkor, nem. Ezt követte az olvasás, mint szabadidős tevékenység – egy nagyobb gyűjtőfogalom értelmezése. A továbbiakban igyekeztünk blokkokba integrálni a kérdéseket, vagyis kérdésköröket határoztunk meg, úgymint az olvasás rendszeresége, a miértekre keresett válaszok, a Nagy Könyv, a könyvtárba járási szokások, a könyvvásárlás, illetve a könyvek filmként való megjelenése. Természetesen elmaradhatatlan kérdés a kedvenc könyv és a kedvenc író. Nem szerettük volna manipulálni a kérdőív alanyait, s reméljük nem is tettük. Volt kérdés, mellyel próbáltuk válaszaik igazát mérni, vagyis visszakérdeztünk. Ilyen volt a kedvenc szerző nevének megmondása, illetve hogy milyen nemzetiségű szerzőt részesít előnyben – magyart, vagy külföldit. Előfordult olyan is, aki nem adta meg kedvenc könyve címét, de bejelölte, hogy az (mármint a nem létező) szerepel a Nagy Könyv listáján.

4. A válaszok kiértékelése

A nemek szerinti megoszlás mérlege a hölgyek javára billent, 120 nő és 60 férfi vállalta el a kérdőív kitöltését. (Nem tudjuk, hogy ebből a szempontból reprezentatív-e a minta.) Az átlagéletkor 20 év. Nő és férfi megoszlás karonként:

5. Szabadidőben való olvasás

Meglepő válasz született számunkra arra a kérdésre, hogy: „szabadidőben mit olvasol?” Kilenc lehetséges választ adtunk meg, és nem korlátoztuk a válaszadókat abban, hogy mennyit jelölhetnek meg – ha van olyan, aki mindegyiket olvassa, az összeset beikszelhetette. A legtöbben azt a választ adták meg, hogy könyvet (a válaszadók közül 102-en megjelölték, majdnem 57%-uk). A nők 65%-a jelölte meg, míg a férfiak megoszlása itt 40%. Mindez olyan kategóriát is legyőzött, mint a napilap, vagy napjaink divattevékenysége az internet „böngészése” – vagyis az információs szupersztrádát csak 84-en – a válaszadók 47%-a választotta. Arányaiban tekintve több férfi – 58%-uk, a nők aránya 40%. Az internet így is az előkelő második helyen végzett. Még dobogós helyezést ért el a tananyag, mint szabadidős tevékenység,

melyet a válaszadók 44%-a vesz a kezébe. A két nem közötti megoszlás közel azonos – megegyező az átlaggal.

A napilap negyedik helyezést ért el, 78-an (a megkérdezettek 43%-a) olvasnak rendszeresen napilapot, amit személy szerint kevésnek tartok a napi tájékozottság fontossága miatt. Ugyanakkor nem vizsgáltuk a televíziót, mint információszerzésre alkalmas médiumot, hiszen a híradó is tájékoztat a napi politikáról és egyéb eseményekről, ugyanakkor az internet is betölthet ilyen szerepet. Ötödik helyen az egyetemi lap szerepel, a válaszadók 29%-a olvassa, pedig ez a lap a hallgatókról szól, hallgatóknak. Hatodikként a hetilap (28%), hetedikként a folyóirat (25%) szerepel.

Elgondolkodtató, hogy a hallgatók közel 23%-a olvas pletykalapot, illetve, hogy csak 18%-uk vesz a kezébe szaklapot. Vagyis a szaklap utolsó helyen szerepel, pedig úgy véljük minden karon szükséges lenne a választott szak-szakupár újdonságait figyelemmel kísérni.

Egy másik, pécsi felmérés, a 15 és 29 éves fiatalok körére terjedt ki. A lapolvasás terén a következőkre jutott: az ifjúság 50%-a olvas újságot minden nap, leggyakrabban országos politikai lapot (Pécsett a legolvasottabb lap az Új Dunántúli Napló), ezt követi két bulvár, majd egy sportlap.⁵ Jelen kutatás 43%-os napilap olvasási aránya közel áll a 2005-ös pécsi felmérés 50%-os arányához, a 7%-os eltérés valószínű annak is köszönhető, hogy az egyetemisták inkább 18 és 24 év közöttiek (átlagéletkor a felmérésben 20 év – szűkebb réteget vizsgáltunk), illetve, hogy külön kategória jelöli a kutatásban a bulvárlapot, továbbá a sportlapot nem jelenítettük meg külön.

6. Az olvasás rendszeressége

A negyedik kérdést kétértelműen tettük fel, azaz nem határoztuk meg, hogy mire vagyunk pontosan kíváncsiak – milyen rendszerességgel olvasol? A kitöltésnél azonban pontosítottuk – a könyvekre vonatkoztatva azt. Az eredmény viszonylag jónak mondható: 67%-a a válaszadóknak naponta olvas, ugyanakkor 3%-ukról mondható el, hogy csak félévente ragad könyvet a kezébe. 26%-uk hetente olvas, vagyis összességében elmondható, hogy 93%-uk a hallgatóknak viszonylag rendszeresen olvas, ha nem is naponta, de hetente könyvet vesz a kezébe. 4%-a a válaszadóknak havonta teszi meg ugyanezt.

Az Ifjúság 2000© vizsgálat 8000 15 és 29 éves fiatallal készített felmérést, három csoportra bontva a fiatalokat. Ezen vizsgálatból kiemelem a 20-24 éves csoportot, mivel az általunk vizsgált hallgatói réteg átlagéletkora 20 év. Két kategória szerepelt itt: mostanában olvas – ezt válaszolta a megkérdezettek 42%-a, és mostanában nem olvas: 58%. Vagyis országos szinten a vizsgált 4 éves intervallumban rosszabb eredményre jutottak az általunk vizsgálatnál.⁶

7. Miért olvasol? Mi késztet rá, mi(k) a mozgatórugó(k)?

A miértekre keresi az ember a legtöbbet a választ, nálunk ez az ötödik kérdésben öltött testet. A kérdés nagyon egyszerű: miért olvasol? A lehetséges válaszok: kényszer, szórakozás, tudásvágy, nincs jobb dolgom és az egyéb kategória. Egy ember akadt, aki az egyében kívül mindegyiket bejelölte. A legnagyobb arányban „szóra-

⁵ Dr. Kákay László – Szabó Andrea: A pécsi fiatalok helyzete, életmódja 2005-ben. http://www.mobilitas.hu/letoltes/pecsi_fiatalok_helyzete_letmodja_2005.pdf. (2006. 1. 12.)

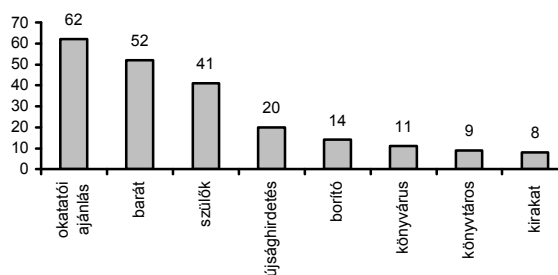
⁶ Laki László, Szabó Andrea, Bauer Béla (szerk.), (2001): Ifjúság 2000 Gyorsjelentés. Nemzeti Ifjúságkutató Intézet, Budapest.

kozásból” olvasnak a hallgatók – 68%-uk. A tudásvágy a második helyen szerepel 49%-kal, a „kényszer”-kategória 23%-ot kapott, s 14 százalék unalmát űzi el olvasással. Az egyéb válasz lehetőségét egyetlen hallgató jelölte meg – hogy „védőnő lehessen”, ugyanakkor a többi kategória nem létezik számára.

8. Kinek a hatására olvasol?

Érdekesnek tartottuk feltenni a kérdést, hogy ki, vagy mi befolyásolja a hallgatókat abban, hogy melyik könyvet fogják „fogatni”. Eredetileg nyolc lehetőséget adtunk meg: szülő, barát, oktatói ajánlás, újsághirdetés, könyvtáros, kirakat, borító, könyvtáros. A kérdés feltevésekor azonban s 8-an kikérték maguknak más befolyásoló hatásának az első helyre tételét, így új kategóriát szerepeltettünk, ez pedig a saját indíttatás. A válaszadásnál a fontossági sorrend felállítását vártuk el. A kategóriákkal nem mindenki értett egyet, így érdekes módon szerveződött a végeredmény. Volt aki csak három kategória közt állított fel sorrendet, s a többit egyformán fontosnak vélte – vagyis az összes többi a négyes sorszámot kapta. A másik lehetőség, hogy a preferált egy-két fogalom után arra jutott a kérdőív kitöltője, hogy a többivel nem foglalkozik, számára nem fontosak, így rangsor nélkül maradnak, vagyis a helyezésük nulla. A plusz kategórián kívül 1-től 8-ig rangsorolhattak a kitöltők. Az eggyessel jelöltek a számukra befolyással bírót, míg a 8-as sorszám a fontosság hiányát jeleníti meg (természetesen a nullával együtt). Háromféle szempont szerint mutatom be a kiértékelést, mindháromnál csak az eredeti nyolc kategóriát szemléltetem, hiszen a közbeiktatott kategória csak egyéni kérésre, s nem számottevőleg került be.

Az első táblázatot úgy állítottam össze, hogy a legfontosabb soron belül (vagyis amelyik a legtöbb egyes rangsort kapta) a legtöbb szavazatot elérttől a legkevesebbéig. 34%-kal „nyert” az oktatói ajánlás (62 jelölés), ezt a barátok hatása követi (52-en jelölték meg, mint legfontosabb tényezőt), majd a szülők befolyása.

Ugyanezen kérdéskör elemzésekor egy másik szempontot is megvizsgáltam. A fontossági sorrendnél ha úgy tetszik érdemjegyekben gondolkodhatunk, vagyis a kitöltőn állt, hogy „hányast” adott az egyes kategóriának. Az érdemjegyek skálája itt nem 1-től 5-ig, hanem 1-től 8-ig terjed: azt vizsgáltam, hogy melyik kategória kapta az adott érdemjegyben a legtöbb szavazatot. 1-es érdemjegyet – esetünkben a legjobbat – mivel a legfontosabbnak jelölte meg – az oktatói ajánlás kapta a már közölt 62 vokssal (34%-a a válaszadóknak). A kettes érdemjegy esetében a barátok állnak első helyen, vagyis a hallgatók 29%-a (52 fő) tartja fontosnak a barátok véleményét. A harmadik osztályzat esetében ismét az oktatói ajánlás győzött. Így a hallgatók további 17%-a (31 fő) fontos kategóriának jelölte meg azt. Igaz nem sok különbséggel, ugyanis a hármas érdemjegynél a szülőket jegyezték be 26-an, ami 3%-kal kevesebb, mint az imént említett oktatói ajánlás. Négyes érdemjegyet a leggyakrabban a könyvtárosnak adtak, arányuk ebben az esetben 16% (29 fő). Az újsághirdetés

kapta a legtöbb 5-ös jegyet (11%, 19 fő), ami itt mint tudjuk nem előny, hiszen már a középszintet is elhagytuk, s haladunk az alig fontos kategóriák felé. Hatos sorban legelől a kirakat áll 18 szavazattal (10%). 7-es jegyet leggyakrabban a könyvárusnak adtak 22-t (12%), illetve 8-as osztályzatot is leggyakrabban neki osztották – még magasabb számarányban: 26 fő (14%), de hogy a borítót sem feledjük a 8-as érdemjegyet 19-en adtak (11%) a kategóriának – így ebben az összefüggésnek a második kevésbé érdemes befolyásolási tényező. Két helyen, mint az a táblázatból is kiderül egy érdemjegyen belül két kategóriát is megjeleníték, a teljesség kedvéért, hogy az összes kategória szerepeljen.

Honnan szerzel tudomást egy jó könyvről?

A hatos kérdéshez közvetlenül kapcsolódik a hetes, ugyanis egy kicsit visszakerdez, illetve kiegészíti az előző információt. A különbség, hogy jelzöt is iktattunk a kérdésbe: „honnan veszel tudomást egy jó könyvről?” A hangsúly a jón van. Szerepet kap a kérdésben a saját kutatás ténye, vagyis az internet szerepe, továbbá a tévé, mint komoly befolyásoló tényező, illetve a Nagy Könyv útra indítója. Nem meglepő a válasz, a kérdésből kiderült, hogy kortársaink „tudósítanak” leginkább olyan könyvről, melyet jónak találnak. Ez természetesnek tűnik, hiszen a barátokat magunk válogatjuk, általában közös érdeklődési kör alapján. Itt is fennállt a lehetősége, hogy több választ is megadjanak a kitöltők, így akadt, aki mindegyiket bejelölte, volt aki egyiket sem (ez a két véglet), ha átlagot számítunk, akkor 2,4 jön ki, ami annyit jelent, hogy átlagosan egy ember két választ adott meg.

Az már kiderült, hogy a barátok ajánlása a döntő, mégpedig a válaszadók 51%-a véli így. Második helyen szerepel az internet 41%-kal. Könyvismertetőik egész hada áll az érdeklődő rendelkezésére, sőt a Nagy Könyv honlapján még filmbejátszások is szerepelnek, továbbá választható a hangoskönyv funkció. Harmadikként a már sokat emlegetett oktatói ajánlás szerepel. Véleményem szerint azért, mert felsőoktatási intézményt érdeklődési körünknek megfelelően választunk, továbbá rengeteg – a nézetünket tágító – előadás, szeminárium hallgatható, melyekhez az oktatók igyekeznek széleskörű ajánlott irodalmat a rendelkezésünkre bocsátani. A kérdőív kitöltésében résztvevők 29%-ánál fontos a szülők ízlése a könyvek terén. A meglepő eredményt az ötödik helyeztet jelentette, ugyanis csak 25%-uknál van jelentősége a tévének. Erre az eredményre még visszatérek a 13-as kérdésnél, mely azt vizsgálja, hogy részt vett-e a kitöltő a Nagy Könyv szavazásán. Bár más műsorok is ismertettek könyveket, erre a legjobb példa a Kultúrház című, közszolgálati televízió keretében belül sugárzott adás. A rokon kategóriát 23%-uk választotta. Utolsó előtti helyeztet a plakát ért el 22%-kal. Utolsó lett a könyvtáros, mindössze 9%-a a válaszadónak bízik meg úgymond bennük. Ez ellentétes a saját véleményemmel és tapasztalatommal, de valószínűleg erre az adatra is visszatérek még a könyvtárba járási szokásokat vizsgáló kérdéskörnél.

A honnan szerzel tudomást egy jó könyvről? kérdésre adott válaszok megoszlása:

barát	51%
internet	41%
oktatói ajánlás	36%
szülők	29%
tévé	25%
rokonok	23%
plakát	22%
könyvtáros	9%

**Az utoljára olvasott és a kedvenc könyv
– összevetve a Nagy Könyv top 100-as listájával**

A kérdőívben 3 darab nyitott kérdést is szerepeltettünk, mely a kiértékelést nehezíti, de ilyen jellegű témában elhagyhatatlan a kérdés a kedvenc könyvről, az utoljára olvasottáról, illetve a kedvenc íróról, ugyanis ezek valószínűleg nem azonosak.

Nem okozott nagy meglepetést az utoljára olvasott könyvek listája. Ha sorrendet szeretnénk felállítani két első helyezett van: Kertész Imre: Sorstalanság, illetve Dan Brown: A Da Vinci-kód (6-6-an jelölték meg e kettő művet). 4 hallgató Paulo Coelho-tól Az alkimistát olvasta. 2-2 fő pedig Máraitól A gyertyák csonkig égnek, Szabó Magdától Az ajtót, továbbá Rácz Zsuzsa Állítsátok meg Terézanyut című művét említették meg. Szerepelnek a listán további a szingliséggel kapcsolatba hozható szórakoztató irodalmak, fantasztikus regények tankönyvek, háborús történetek, klasszikusok és mai kedvencek (Karafiáth Orsolya). 23-an azonban kihagyták a kérdést, mondván hogy nem emlékeznek rá. Ez számomra két dolgot fedhet: vagy olyan régen olvastak, hogy azért nem, vagy mert nem érezték elkötelezettnek magukat a kérdőív kitöltése során.

A kilencedik kérdést kicsit félretéve a 10.-kel folytatom, hogy jobban érzékelhetőek legyenek a különbségek. A nagy kérdés a kedvenc könyv. A pálmát ebben az esetben a „nincs ilyen” kategória vitte el 48 üresen hagyott vonallal (vagyis közel 27%-uk nem rendelkezik kedvenc könyvvel). Ez persze nem jelenti azt feltétlenül, hogy baj, hiszen van olyan is, aki konkrét cím helyett a „változó” szót használta. Életünk során változik érdeklődési körünk, világnézetünk, ugyanakkor a kérdés feltevésénél befolyásol pillanatnyi hangulatunk, érzéseink. Mindezek ellenére összegyűjtöttem, hogy melyek az általunk megkérdezettek által kedvencnek kikiáltott könyvek, melyek a Nagy Könyv listáján is szerepelnek:

4-4 hallgató jelölte meg a következőket kedvencként: Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk, Dan Brown: A Da Vinci-kód, Jane Austen: Büszkeség és balítélet

3-3 hallgató jelölte meg a következőket kedvencként: Jókai Mór: Az aranyember, Kertész Imre: Sorstalanság, Dosztojevszkij: Bűn és bűnhődés, Salinger: A zabhegyező, Paulo Coelho: Az alkimista.

Két-két hallgató jelölte meg a következőket kedvencként: Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg, Bulgakov: A Mester és Margarita, Szabó Magda: Abigél, Stendhal: Vörös és fekete, Golding: A legyek ura, Németh László: Iszony.

Kedvenc könyvként ugyanúgy szerepel a Biblia, mint egy-egy Robin Cook, vagy Stephen King könyv. Vagyis az általános felmérésekkel, melyekből a hipotézis során ízelítőt adtam némiképp hasonlóság mutatkozik. A lista tartalmazza az Anyegint, Dan Brown másik híressé vált könyvét az Angyalok és démonokat, megtalálható Shakespeare Rómeó és Júliája, Süskind-től a Parfüm. Kundera: Búcsúkereszt című műve is fontos volt, míg hárman is megjelölték Andrew Matthaus: Hallgass a szívedre című spirituális alapelveket bemutató könyvét, mely humoros történeteivel vonzza az olvasót. Egy-egy fő írta kedvenc könyvének a következőket, melyek szintén szerepelnek a Nagy Könyv listáján: Tóték, 1984, Virágot Algernonnak, Micimackó, Tüskevár, A rózsza neve, Ábel a rengetegben, Galaxis útikalauz stopposoknak, Harry Potter, Légy jó mindhalálig, Az öreg halász és a tenger, A nyomorultak, Adjátok vissza a hegyeimet, A gyertyák csonkig égnek, Jane Eyre, A 22-es csapdája, A legyek ura, Apák könyve. Így összeszámolva 58-an jelöltek meg olyan könyvet

mely jelen van a listán. Ha az összes válaszadóból kivonjuk azokat, akik nem jelöltek meg egyetlen művet sem (48 fő), továbbá azokat akik a „több van”, illetve „változó” kategóriát (5 fő) adták, akkor viszonyítási alap 127 fő lesz, vagyis ezt arányítva az 58-hoz az eredmény 46% (58/127) ennyi megkérdezettnek kedvence a Nagy Könyv listán szerepel.

Ismét kihagyva egy kérdés értékelését rátérek a 12.-re, hogy összefüggéseiben lássa át az olvasó a dolgot.

A kérdés a kedvenc könyvhöz kapcsolódik: tud-e arról „páciensünk”, hogy kedvence szerepel-e a Nagy Könyv listáján. Az előzőekből kiderült, hogy 33 mű (58 fő választott ilyen műveket) szerepel a listán, ezt viszont csak 32-en állítják, vagyis 180 főhöz viszonyítva ez csak 18%. 39-en viszont azt válaszolták, hogy nincs rajta a listán, amivel nem is lenne baj, de számszerűleg nem jönnek ki az összegek, mivel a nem itt pontosan azt jelentette, hogy tisztában van a kitöltő a top 100-as lista felsorolásával és hogy az általa megadott mű nem szerepel ezen. Így 32-en, akik tudják, hogy szerepel és 39-en akik tudják, hogy nem; összesen 71-en vannak – az 58 műhöz képest (ez annyit jelent, hogy 13-val több műről állítják, hogy szerepel, vagy tudják, hogy nem szerepel a listán). Mindössze 25-en tudják helyesen, hogy kedvenc művük szerepel a listán. A helytelen eredmény több okból adódik. Először is 25 olyan hallgató van, aki úgy jelölte meg, hogy nem tud róla, valójában azonban szerepel a listán, vagyis a helyes válasz igen lett volna. Továbbá 8-an megjelölték, hogy nem szerepel a listán, de valójában igen (vagyis 25+25+8=58). Közrejátszik még az is, hogy 8-an megjelölték, hogy nem szerepel a listán a könyv, mégpedig azon 48 válaszadó közül, akik egyáltalán nem adtak meg művet. 4-en azt állították, hogy szerepel – valójában viszont nem. Ha kivonjuk azokat, akik kedvenc könyvcímet nem adtak meg (48 fő), illetve azokat, akik konkrét címet nem adtak (5 fő) 127-et kapunk. Érdekes ehhez, mint 100%-hoz viszonyítani a valós eredményeket – így az arány 46%, illetve 54% – a listán nem szereplő könyvek javára.

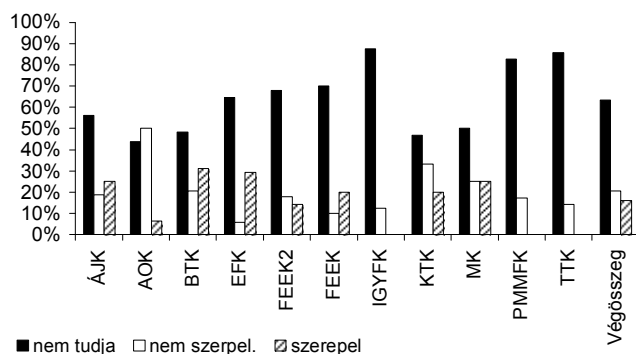
Ehhez a csoporthoz tartozik, az is hogy 109-an nyilatkozták, nem tudnak róla – ez számomra annyit jelent, hogy 60%-uk nem foglalkozott a Nagy Könyvvel. Ezzel szemben 18% áll, aki azt állítja tudja, hogy szerepel kedvenc műve a listán.

Intézményekre bontva itt is érdekes képet kapunk. Megnyugtató, hogy a BTK-ok 32%-a tudja, hogy szerepel kedvence a listán. A második legmagasabb %-os arányt az EFK-ok adták – 29,4%-kal. 3 intézmény hallgatói egyáltalán nem adták meg válaszként a szerepel kategóriát, vagyis eredményük itt 0%: PMMFK, TTK, IGYFK.

Akik biztosak benne, hogy nem szerepel kedvenc könyvük a listán: AOK 50%-os aránnyal és a Közgazdaságtudományi Kar hallgatóinak 33%-a. mint az a diagrammból

válaszadó szerint szerepel	18%
valójában szerepel	32%
válaszadó szerint nem szerepel	22%
valójában nem szerepel	68%

is kitűnik a legtöbben a „nem tudom”-ra szavaztak – ez a legegyszerűbb válasz – legmagasabb számban azonban az IGYFK (87,5%), a TTK (85,7%) és a PMMFK (82,6%) választotta.

Mindehhez kapcsolódik a 13 kérdés: *Részt vett-e a válaszadó a Nagy Könyv szavazásán.* Az igen – nem arány csak megerősíti az előző eredményt. A szavazáson kevesen vettek részt, mindössze 39-en, ez az egészhez viszonyítva 22%-os részarány. Így 78%-a a résztvevőknek nem szavazott kedvenc könyvre.

	igen	nem
szavazott	39 fő	141 fő
arány	22%	78%

Mindezt árnyalva is megnéztük, intézményekre bontva a részvételt. Az eredmény megdöbbentő, két egyetemi kar megkérdézett hallgatógárdája egyáltalán nem vett részt a szavazáson, ez az Egészségügyi Főiskolai Kar és a Pollack Mihály Műszaki Kar. Az előző kérdéshez visszakapcsolva érdekes, hogy az EFK-ról egy hallgató sem vett részt a szavazáson, mégis majdnem 30%-uk meg van arról győződve, hogy kedvenc könyvük szerepel a top100-as listán. Mindössze 10%-os volt a részvétel a FEEK-en (10-ből mindössze 1 ember szavazott). A legmagasabb részvételt az Állami és Jogtudományi Kar produkálta 37,5%-os intézményi többséggel. Így az ÁJK-s hallgatók számszerűleg többen vettek részt a szavazáson, mint a BTK-s hallgatók (34,5%), pedig ettől a kartól vártuk a legmagasabb eredményt.

intézmény	nem	igen
ÁJK	62,5%	37,5%
AOK	75,0%	25,0%
BTK	65,5%	34,5%
EFK	100,0%	0,0%
FEEKM	67,9%	32,1%
FEEK	90,0%	10,0%
IGYFK	75,0%	25,0%
KTK	73,3%	26,7%
MK	75,0%	25,0%
PMMFK	100,0%	0,0%
TTK	85,7%	14,3%
Végösszeg	78,3%	21,7%

A Nagy Könyv kérdéscsoport utolsó kérdése összetett. *A Nagy Könyv top 100-as listája befolyásolja az érdeklődési körödet? Szerinted alapműveltséghez sorolható ezen könyvek ismerete?* Az első kategória, hogy nem ismeri a listát. Ha az előzőekből indulunk ki, akkor legalább 56%-os arányban kellene ezt a lehetőséget választani, hiszen a „nem tud róla, hogy kedvenc könyve szerepel-e a listán” nagyjából beleillik a nem ismeri a listát típusba (nem beszélve az egyéb rosszul tájékozottságból adódó rossz helyre sorolásról). Ez így azonban nem korrekt, hiszen még ott van a lehetősége, hogy azért nem érdeklődik a lista tartalma iránt, mert a „b” válasz tartalma szerint, a rangsorolás nem jelent számára semmit. A harmadik válasz természetesen az, hogy a listán szereplő műveket érdemes elolvasni. A 180 válaszadó 183 választ adott meg, ugyanis egy fő semmit nem jelölt meg, ketten a „b” és a „c” választ is megadták, ez a párosítás azonban számomra nem logikus, mivel ha „nem

jelent számomra semmit” (egyedül első személyben szól a kijelentés), ugyanakkor ehhez hozzáteszem, hogy érdemes elolvasni ezeket a könyveket (itt is megjelenik a „szerintem” kifejezés) az ellentétes. Hiszen az első lehetőséget nem jelölték meg, vagyis ismerik a listát, tudják, hogy mely könyvek szerepelnek rajta, mindezek után kijelentik, hogy nem érdekli őket, majd hozzáteszik, hogy érdemes elolvasni. Egy hallgató jelölte meg az „a” és „c” lehetőséget egyszerre, vagyis a listát nem ismeri, de érdemesnek tartja az ott felsorakoztatott könyveket az olvasásra (valószínűleg van fogalma a lista tartalmáról, még ha címeiket nem is tudna felsorolni).

Arányaiiban szemlélve nyert a „c” válasz, vagyis 39%-a a kitöltőknek érdemesnek tartja a műveket arra, hogy elolvassa. 34%-uk bevallotta, hogy nem ismeri, míg 28%-uk véli úgy, hogy a rangsorolásnak semmi értelme.

„nem ismerem a listát”	34%
„ez a rangsorolás nem jelent számomra semmit”	28%
„szerintem érdemes ezeket a könyveket elolvasni”	39%

Mindez karonként vizsgálva is érdekes képet mutat. Az Egészségügyi Főiskola hallgatói igen magas számban elismerték, hogy nem ismerik a listát – 59%. Az Orvostudományi karról 50%-uk, míg a Közgazdaságtudományi karról 40%-uk nem ismeri. 50-50%-uk az IGYFK és a TTK-s hallgatóknak nem jelent semmit a Nagy Könyv rangsorolása, míg karunkon 40% gondolja így, mégis 50%-a ezen hallgatóknak úgy véli érdemes elolvasni ezeket a könyveket. Ez utóbbi véleményen vannak a jogi kar hallgatóinak 62,5%-a és a BTK-ok 51,72%-a.

Vagyis összességében elmondható, hogy a Nagy Könyv, mint az olvasást „serkentő” országos kampány nem ért el átütő sikereket az egyetemisták körében. Az okokra valószínűleg választ ad a 14. kérdés harmadik válaszlehetősége, vagyis ez a rangsorolás nem fontos a számukra.

A negatív „mutatók” gyakorisága:

nem vett részt a szavazáson	78%
nem tudja, hogy kedvence szerepel-e a listán	56%
nem ismeri a listát	34%
számára a rangsorolás nem jelent semmit	28%

A kérdőív nem vizsgálta más szabadidős tevékenységeket, hogy esetleg azokat részesítené a hallgató előnyben, ugyanakkor már korábban kiderült, hogy a hallgatók 63%-a azért naponta könyvet vesz a kezébe, ami jó aránynak számít. Egy 1999-es adat szerint a tévézési átlag napi 3 óra, míg olvasással napi 10-15 percet tölt a felnőtt lakosság. Ezt viszonyítva egy 1979-es adathoz fordított arányosságot figyelhetünk meg, hiszen abban az időben csupán 1,5 órát tévézett, míg napi 25-30 percet olvasott a magyar lakosság. A mi kérdőívünk kapcsán az olvasás mozgatórugóinak vizsgálatánál a szórakozás nyert ugyan, de még magasnak számított a tudásvágy és a kényszer kategória is, Dr. Nagy Attila szerint változott az érdeklődési körünk, ma a „hogyan csináldra”, az adatokra, és a hasznosításra kíváncsiak az emberek. (Nagy, 1999.) A szépirodalom a háttérbe szorult, helyét betölti információs társadalmunk adatkényszerének igénye.

11. Kedvenc író, külföldi szerző kontra magyar szerző

Ígéretemhez híven visszatérek a két átugrott kérdésre, melyek együttesen kapcsolódnak az előbbi eszmefuttatáshoz. A kérdés ezért nem is lehet más, mint a kedvenc író,

illetve egy ellenőrző kérdés bevetésével úgymond visszakerdeztünk. Ez utóbbi arra volt hivatott választ találni, hogy a hallgatók magyar vagy külföldi írótól olvasnak-e szívesebben.

Kedvenc író hovatartozását nézve mondhatni „felesben” van, ugyanis 57-en neveztek meg kedvenc magyar író, és 61-en külföldit. Mindezekből az alacsony számarányokból kitűnik, hogy igen sokan (szinte a harmadrész megkérdézettnek) nincs kedvenc írója, sőt ebben a rovatban sehol sem szerepelt egyéb helyettesítő szófordulat, úgymint a több van példának okáért.

A gyakoriságot figyelembe véve azért megállapítható, hogy egy-két magyar író igen népszerű. 7-7 hallgató választotta kedvencének Lőrincz L. Lászlót (Laslie L. Laurence-t). Ez az eredmény is hasonlóságot mutat Nagy Attila felmérésében tapasztaltakkal, vagyis, hogy az olvasó színvonal iránti igénye gyengül. Ugyanennyien választották Wass Albertet is. Mint ismert a top 100-as lista 3 Wass Albert művet is tartalmaz, vagyis széles körben népszerű. 6-an választották kedvenc írójuknak Márai Sándort, melynek leghíresebb műve az „Egy polgár vallomásai” szerepel a top 100-ban, s ezt az alkotást tartják legtokéletesebb művének. Öten tartják Jókai Mórt nagyon jó írónak – Az aranyembert hárman is kedvenc könyvüknek választották és szerepel a Nagy Könyv 12-es listáján. Negyedik helyezett egy író lett, a krimijeiről ismert Agatha Christie, őt négyen is kedvencüknek tartják. Az 5. helyezettek közül kiemelem Dan Brown-t és Paulo Coelho-t, akik napjaink nagyszerű írói, mindkettő műve szerepel a listán, ugyanakkor jelen vannak az egyetemisták körében is, mivel igen sokan favorizálják a két író. Dan Brown A Da Vinci kód című könyvét a csoportból 6-an olvasták utoljára olvasottként, és 4-en választották újdonsült kedvencüknek, míg Coelho Az alkimista című művét utolsóként négyen olvasták, s hárman tartják kedvencüknek. A soron következő író Vavyan Fable (fantasztikus regények), úgyszintén Robin Cook, majd két-két hallgató jelölte meg Bohumil Hrabalt, Kertész Imrét, Umberto Eco-t és bármily meglepő Havas Henriket liblingnek.

Felvetődött bennem a kérdés, hogy vajon van-e összefüggés a kedvenc író és a kedvenc könyv írója között. Végignézve a két listát 19%-os egyezőséget találtam, vagyis 35-en ugyanazt az író jelölték meg kedvencnek, mint jelenlegi kedvenc könyvük íróját. Ez valószínűleg az érzelmi kötődés miatt van.

Az ellenőrző kérdésnek szánt hovatarozás vizsgálatával meg akartunk bizonyosodni róla, hogy aki kedvenc írójának magyart írt, az feltehetőleg magyar író jelöl meg. Kérdőívünkön csak két kategória szerepelt: külföldi és magyar. A kérdés feltevésekor azonban sokan választották mindkettőt, vagyis hogy nem gondolkodtak még soha ilyenén, a legtöbb esetben a válasz abban rejlett, hogy téma szerint választanak és nem szerzőt keresnek. Így harmadik kategória született, mely nem volt publikus (a kérdőíven később sem szerepeltettük), viszont, ha a válaszadó a mindkettőre szavazott a kiértékelésnél és kódtáblánkon egyaránt megjelenítettük – ilyenformán 21-en, vagyis a válaszadók 12%-a választotta ezt a lehetőséget. A külön kérdésnél csakúgy, mint a kedvenc írónál a külföldi szerzők győzedelmeskedtek azonban magasabb arányban: 53% szavazott rájuk. Mindezekből következik hogy a magyar szerzőkre voksolók aránya 35%, mely nagyjából egyezik a kedvenc író kategóriával (32%). A válaszadás ebben

nem a hovatarozás számít	12%
magyar a kedvenc	32%
nincs kedvenc írója	34%
külföldi a kedvenc	34%
magyart részesít előnyben	35%
külföldit részesít előnyben	53%

a kérdésben 100%-os volt, vagyis mindenki megjelölt valamit, ellentétben a kedvenc író megnevezésekor (itt a 34% igen nagy arányt tesz ki).

A könyvtárhasználat

A következő kérdéscsoport a könyvtárról kérdez. Konkrétan a könyvtárba járás rendszerességéről, illetve, hogy milyen jellegű könyveket kölcsönöz ki a hallgató.

A rendszeresség tekintetében a leggyakrabban hetente látogatják meg a könyvtárat a hallgatók (36%-uk), s leggyakrabban tananyagot kölcsönöznek. 29%-uk havonta, 20%-uk vizsgaidőszakban, 8%-uk naponta jár könyvtárba, ugyanakkor az egyéb kategóriába 7%-uk esett. Ez utóbbi olyan fogalmakat rejt magában, mint a 2-3 hetente, ha szükséges, szükség szerint, internet miatt.

A felsorolt 3 kategória kifejezetten az egyetemi élethez kapcsolódik: tananyag, házi dolgozathoz szükséges anyag, tudományos könyvek. Ez a három lefedi a könyvtárba járásuk okának 82%-át, mivel szórakoztató irodalom miatt a diákok 18%-a jár csak be. S ez kissé ellentmond annak, hogy a hallgatók 68%-a szórakozásból olvas, igaz rengeteg lehetőség van még könyvekhez jutni a könyvtáron kívül, de mégis magasabb arányra engedett következtetni ez a tényadat. Ez utóbbit összefüggésbe hozom előző kérdésekkel, ugyanis úgy vélem, hogy a három domináns kategóriát az oktató ajánlja, vagyis itt is beigazolódnak az oktató ajánlásának a hatása (visszaemlékezve a hallgatók 34%-át döntően befolyásolja az oktató, személye van a legnagyobb hatással a hallgatóra). A negyedik fogalom, mely nevében is tükrözi, hogy célja a szórakozás, háttérbe szorul. Mint kiderült a diákok elsősorban barátaikra hallgatnak, ha jó könyvet szeretnének elolvasni, s a könyvtáros véleménye nem fontos számukra, hiszen eme kérdésfeltevésnél az utolsó helyre szorult személyük mindössze 9%-kal. Szekeresné Sennyei Mária 2005-ös felméréséből is az előbb leírtak igazolódnak be: „A könyvtárban szinte kizárólag tanulmányaikhoz keresnek anyagot: kötelező olvasmányokat, tankönyveket, alaplátásokat, feldolgozandó irodalmat (könyveket és folyóiratcikkeket) . Házi dolgozatokhoz, szakdolgozatokhoz irodalomkutatói igényekkel is jelentkeznek. Ez az a réteg, aki gyakran igényli a könyvtárközi kölcsönzést, mivel sok speciális szakirodalmat nem tudunk beszerezni, elsősorban költségvetési keretünk szab határt. Az Országos Dokumentumellátási Rendszer (ODR) létrejöttével ez a szolgáltatás egyszerűbb lett, s lerövidült a kért könyvek megérkezési ideje. Számszerűségében évről-évre nő a könyvtárközi kérések száma.”⁷

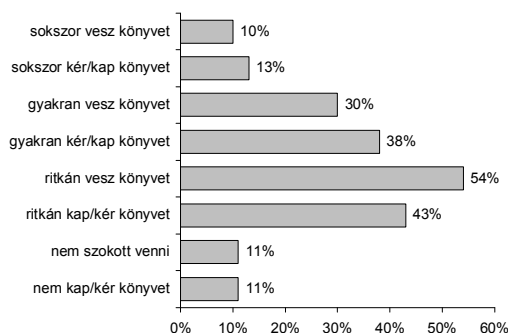
A könyvtári könyvek kiválasztásánál is többet meg lehetett jelölni, így egy fő 1,6 választ adott meg átlagosan. A 180 főhöz viszonyítva 61%-a a csoportnak kölcsönöz tananyagot, 50%-uk a házi dolgozathoz szükséges anyagot, 20% tudományos könyveket, míg 29%-uk szórakoztató irodalmat is válogat.

14. Könyv ajándékba, illetve könyvvásárlás

A következő blokk 3 kérdésből, s a hozzájuk kapcsolódó válaszból áll. Az ajándék-könyv és a könyvvásárlás áll a középpontban. A válaszok két kérdésnél is a nem, a ritkán, a gyakran és a sokszor, továbbá az összeg megadása, melyet évente könyvvásárlásra szán. A résztvevők 6%-a nem kap vagy kér ajándékba könyvet, s ugyanennyien nem szoktak könyvet venni. Mindkét esetben a ritkán kategóriát választották a

⁷ Szekeresné Sennyei Mária: Az ifjúság (14-26 év) olvasási szokásai. http://www.gyongyos.hu/text/doc/text21013217101071/Olvasasi_szokasok.doc. (2006. 01. 30.)

legtöbben ez 43, illetve 54%. 38%-uk gyakran kap könyvet, míg 30%-uk gyakran vásárol, viszont többen szoktak könyvet kapni/kérni, mint saját maguk venni, igaz a különbség csak 3% (13 – 10).

A könyvvásárláshoz tartozó harmadik kérdés magáról az összegről szól – éves szinten. A legtöbben 5-10.000forintot költenek könyvekre (a válaszolók 42%-a), 27%-uk több, mint 10.000 forintot költ, míg 24%-a a diákoknak 1.000-5.000 forintot szán könyvekre. Az egyéb kategóriában szerepel kisebb s nagyobb is – kezdve a nulla forinttól egészen a 30.000-ig. (Tudvalevő, hogy az államilag finanszírozott hallgatók 4500 forintos, bármilyen könyvre, illetve fénymásolásra beváltható jegyzetbont kapnak.)

15. Könyv és film – film és könyv

Az utolsó két kérdés igyekszik feltárni a kapcsolatot könyvek és filmek között, hiszen napjainkban sok könyvet használnak fel forgatókönyv írására, s a filmeket nagy sikerrel játsszák a mozikban. Erre remek példa John Ronald Reuel Tolkien A Gyűrűk Ura című műve, a Harry Potter megfilmesítése – hogy a frisseket említsem, de ide sorolható A Pál utcai fiúk, az Egri csillagok, az Abigél is. A két kérdés között a különbség a film és a könyv sorrendjén alapszik. Először is a kérdés így hangzik: megnézed azt a filmet, amely az általad olvasott könyv alapján készült? Nagyon érdekes eredmény született, ugyanis ugyanakkora azoknak a tábora, akik sosem nézik meg az ilyen filmet, s szintén 12%-os az arány a mindig megnézők táborának.

Ugyanilyen érdekes a nő-férfi arányt megnézni e tekintetben, mivel a megoszlás mindkét esetben 10 és 11 fő, csak éppen fordítva: sosem nézi meg 11 férfi és 10 nő, míg a mindig válasz esetében 11 nő és 10 férfi a megoszlás. A maradék 76% megoszlik a ritkán és a gyakran között szinte ugyanakkora mértékben – sorrendben 39% (29% nő és 10% férfi), 38% (26% nő és 12% férfi). Legtöbben az AOK hallgatói közül kerültek ki, akik soha nem nézik meg azt a filmet melyről olvastak – 8 főről van szó – amivel ebben a kategóriában 38%-os többségnek tekinthetők. A BTK-ok 55%-a a gyakran választ jelölte meg, s ezzel a kategória legtöbb szavazatát ők produkálták. A mindig válaszlehetőségre nem érkezett egy intézményből sem olyan határozott válasz, itt az egyetemenkénti 4 válasz volt a legtöbb – két iskola esetében, melyek: PMMK és TTK.

Ezen kérdés esetében statisztikai módszert is használtunk. A khi-négyzet próbával összefüggést próbáltunk keresni tulajdonságok között. A khi-négyzetből Csuprov mutatóval arra a következtetésre jutottunk, hogy nagyon gyenge összefüggés tapasztalható mindkét vizsgált esetben. Az első eset amikor férfi és nő közötti különbséget/összefüggést néztük meg: a mutató értéke 15,6%, mely gyenge összefüggést mutat. A második, amikor intézmények szerintit vizsgáltunk (vagyis a dolgozat menetét végigkísérő két lényeges viszonyítási alapot vettük itt is számba), ez esetben kicsit magasabb – 22%-os – de még mindig gyengének mondható összefüggés figyelhető meg. Vagyis a válaszadásban nem igazán játszott szerepet sem a nem, illetve sem az intézményhez való tartozás.

Megnézi-e a azt a filmet, mely az olvasott könyv alapján készül?

nem, soha	12%
ritkán	39%
gyakran	38%
mindig	12%

Megfordítva: elolvasod azt a könyvet, melynek láttad filmváltozatát? 50%-uk választotta azt, hogy ritkán ugyan, de elolvassák, 30%-uk gyakran elolvassa azt a művet mely alapján készült a film, s mely tudjuk részlete-sebb, mint maga a filmvásznon megjelenített történet. 13%-a a válaszadóknak a soha kategóriát jelölte meg (de ugyebár soha ne mond hogy soha), s végül 7%-a a hallgatóknak mindig elolvassa a film alapjául szolgáló művet.

nem, soha	13%
ritkán	50%
gyakran	30%
mindig	7%

Összegzés

Elmondható, hogy a pécsi egyetemisták 57%-a olvas könyvet, s ezt nagyobb arányban szórakozásból teszik, ami mellett a tudásvágy igen nagy százalékos aránnyal szerepel. A kérdőívből kiderült számomra, hogy az intézményi keretek rányomják bélyegüket a korosztály olvasási szokásaira, ami az oktatói ajánlások magas arányában mutatkozik meg. Nem meglepő a barátok fontossága sem. Mindamelllett az is leszűrhető, hogy az elvárttól messze elmarad az egyetemisták olvasási kedve, már ami a tanulmányokhoz szükséges szakkönyveket és az igényesebb irodalmat illeti.

A Nagy Könyv, úgy tűnik, nem került az egyetemisták érdeklődési körének középpontjába, hiába a híres közéleti személyek szerepvállalása. Kevesen ismerik a listát, ugyanakkor 39%-uk úgy véli érdemes az azon szereplő műveket elolvasni, hiszen sok ember véleményét tükrözik.

Meglepő volt számomra, hogy az egyetemisták milyen keveset költenek könyvvásárlásra, pedig ez az az időszak, amikor egy leendő értelmiségi megalapozhatja könyvtárát.

Felhasznált irodalom:

Cserné dr. Adermann Gizella (1999): A tanulás- és kutatómódszertan alapjai. JPTE FEEFI, Pécs. A Nagy Könyv honlapja www.anagykonyv.hu

Arató László (Beszélő: 2004/1): „A kronológia nem szavatol az irodalomtörténet-lady biztonságáért”. <http://beszelo.c3.hu/archivum/index.htm>. Letöltés ideje: 2006. 1. 12.

Az olvasási szokások változásai. <http://www.vjrkft.hu/carus/honisme/Ho990222.htm>. Letöltés ideje: 2005.11.28.

Dr. Kákay László – Szabó Andrea: A pécsi fiatalok helyzete, életmódja 2005-ben. http://www.mobilitas.hu/letoltes/pecsi_fiatalok_helyzete_letmodja_2005.pdf. Letöltés ideje: 2006. 1. 12.

Laki László, Szabó Andrea, Bauer Béla (szerk.), (2001): Ifjúság 2000 Gyorsjelentés. Nemzeti Ifjúságkutató Intézet, Budapest.

Szekeresnő Sennyei Mária: Az ifjúság (14-26 év) olvasási szokásai. http://www.gyongyos.hu/text/doc/text21013217101071/Olvasasi_szokasok.doc. Letöltés ideje: 2006. 01. 30.

Tévéorozattal népszerűsítének az olvasást.

<http://www.origo.hu/itthon/20041202tevesorozattal.html>. Letöltés ideje: 2005.11.28.

Varga Dóra: Színház helyett multiplex. In. Népszabadság: www.nol.hu/cikk/358522/. 2005. április 13. Letöltés ideje: 2006. 2. 12.